

Kinakerstin

Textilresa till Kina

Resan börjar i Shanghai och slutar i Peking. Däremellan besöker vi Hangzhou, Suzhou och Nantong. Under vägen får vi se textil, konst och hantverk på några av Kinas främsta museer, vi får besöka hantverkscentra och specialmuseer och se tillverkning av siden och blåtryck. I Nantong, den kinesiska bomullsindustrins födelseplats, besöker vi Kinas textilmuseum där vi själva prova på att spinna, väva och färga. Dessutom får vi gå en broderikurs vid Kinas första yrkesskola för brodöser. I Hangzhou och Suzhou studerar vi sidetillverkningens alla moment. Vi gör en båtture på den berömda Västra sjön i Hangzhou. I Suzhou besöker vi en klassisk trädgård, i Shanghai vandrar vi genom gyttret i Gamla stan, från strandpromenaden the Bund ser vi supermetropolens karaktäristiska silhuett på andra sidan Huangpufloden. I Peking tillverkar vi vår egen minidräkt (miniqipao), vandrar genom Förbjudna staden och på Kinesiska muren. Dessutom får vi uppleva mycket, mycket mer, bli en trevlig samvaro och prisvärd shopping.

Resan är en vidareutveckling av den välkända textilresan som har genomförts många gånger under de senaste tio åren. Programmet är helt inriktat mot textil samtidigt som det även rymmer de stora historiska och kulturella sevärdheterna. Förutom att vara en studieresa på temat textil är detta en mångsidig och innehållsrik kulturhistorisk resa! Resan är ett samarbete mellan **Kinaresor**, tidskriften **Hemslöjden** och **SHR Svenska hemslöjdsföreningarnas riksförbund**. Hemslöjdens prenumeranter och SHR:s medlemmar erhåller rabatt på resans pris.

Välkommen med på en resa som bjuder på starka upplevelser och mycket kunskap, många glada skratt och massor av upptäckarglädje!

Kinakerstin

Reseprogrammet i korthet

Dag 1 – Avresa med flyg.

Dag 2 – Shanghai Frukost ombord, ankomst Shanghai, lunch, konsthantverksmuseet, The Bund, välkomstmiddag.

Dag 3 – Shanghai Frukost, Indigomuseet, Jadebuddhatemplet, vegetarisk lunch i templets restaurang, Shanghai museum, middag.

Dag 4 – Shanghai Frukost, Gamla sta'n, tygmarknad, lunch, kulturgatan Duolunlu, middag, akrobatikföreställning.

Dag 5 – Shanghai, Hangzhou Frukost, buss till Hangzhou (ca 3 tim), längs vägen stopp vid ett sidenväveri, lunch och middag.

Dag 6 – Hangzhou Frukost, Sidenmuseet, lunch, teplantage, middag.

Dag 7 – Hangzhou Frukost, båttur på Västra sjön, kultur- och hantverksgatan, lunch, sidengatan, middag.

Dag 8 – Hangzhou, Suzhou, Nantong Frukost, buss till Suzhou (ca 2 tim), Nätmästarens trädgård, lunch, silkesspinneri, broderiforskningsinstitutet, buss till Nantong (2 tim), middag i Nantong.

Dag 9 – Nantong Frukost, hela dagen tillbringas på Kinas textilmuseum, under förmiddagen ser vi samlingarna, lunch, under eftermiddagen får vi själva prova att väva, spinna och färga, middag.

Dag 10 – Nantong Frukost, heldagskurs i silkebroderi, lunch och middag.

Dag 11 – Nantong, Peking Frukost, vi besöker ett indigofärgeri där vi ser hela tillverkningsprocessen och får prova lite själv, lunch och middag, flyg till Peking.

Dag 12 – Peking Frukost, Förbjudna staden, lunch, Himmelska Fridens torg, Huvudstadsmuseet, middag.

Dag 13 – Peking Frukost, mattfabrik, vi passerar de olympiska byggnaderna "Fågelboet" och "Vattenkuben", cloisonné-tillverkning, lunch, kinesiska muren vid Badaling, middag.

Dag 14 – Peking Frukost, halva gruppen besöker ateljén för pekingoperakläder där vi tillverkar vår egen minidräkt (miniqipao), den andra halvan besöker en hantverkare och ser tillverkning av små operafigurer, gemensam vegetarisk lunch, omvänt program under eftermiddagen, middag.

Dag 15 – Peking Frukost, Folkkonstmuseet i daoisttemplet Dongyuemiao, sidenbutik och klädmarknad, lunch, programfri eftermiddag, avskedsmiddag Pekinganka.

Dag 16 - Hemresa Frukost, buss till flygplatsen, hemresa med flyg, hemkomst samma dag.

Kinakerstin

AVRESA

DAG 1

Avresa med flyg med Finnair via Helsingfors.

SHANGHAI

DAG 2

På morgonen anländer vi till **Shanghais** nya flygplats i Pudong. **Shanghai**, den väldiga supermetropolen och Kinas allra mest pulserande storstad, där kolonial västerländsk och äldre kinesisk arkitektur blandas med framväxande skyskrapor som får Manhattan att blekna! I Pudong, den ekonomiska zonen på östra sidan av floden, finns några av Asiens allra högsta och mest spektakulära byggnader. Längs strandpromenaden The Bund ligger de gamla europeiska byggnaderna på rad. Folkvimlet är intensivt, här bor nästan nitton miljoner människor. På Huangpufloden trängs pråmar, djonker, passagerarbåtar och oceangående fartyg. Shanghai, det gamla Asiens Paris genomgår en intensiv utveckling och omvandlas till ett nytt industriellt och finansiellt centrum. Vi börjar med att uppleva Shanghais centrala delar – vi stannar vid **The Bund** och gör en promenad längs Huangpufloden. Under dagen besöker vi också **hantverkmuseet** som också är ett **forskningsinstitut för hantverk** där vi bl a får se tillverkning av kinesiska lyktor, pappersklipp, degfigurer och olika broderitekniker. **Lunch** och **middag** under dagen.

DAG 3

Efter **frukost** beger vi oss till **Shanghais indigomuseum**. Där får vi se museets samling av gamla indigofärgade tyger och får en introduktion om indigofärgning, olika färgningstekniker och de olika redskap man använder vid färgningen. Därefter åker vi vidare till **Jadebuddhatemplet**, ett av Shanghais många buddhisttempel. Templet, som är från slutet av 1800-talet, är mest berömt för sina två buddhafigurer av vit jade. Vi äter en delikat **lunch i templets vegetariska restaurang**. På eftermiddagen besöker vi **Shanghai Museum**, hela Kinas allra främsta museum som presenterar kinesisk konst och hantverk på ett sparsmakat, elegant och pedagogiskt sätt. Här presenteras allt från minoritetsfolkens klädedräkter till de mest eleganta jadesniderier och sensuellt tuschmåleri. **Middag**.

DAG 4

Frukost. Vi börjar dagen med ett besök i **Gamla sta'n**, som är belägen på just den plats där Shanghai har sitt ursprung som en liten muromgärdad fiske- och handelsstad. Mitt i gamla sta'n finns det ståtliga tehuset som ursprungligen låg inne i en trädgård och som med sin vinklade bro ska hindra onda andar att passera. Onda andar kan nämligen bara gå rakt fram! Vi får lite egen tid för strövtåg i Gamla stans underbara gyttor av butiks-

Kinakerstin

och basarkomplex där hundratals specialbutiker, marknader och antikstånd ger besökaren mycket spännande att titta på, bl a små försäljningsstånd med sybehör. Därifrån gör vi en promenad på ca 10 minuter till en stor **tygmarknad** där man kan fynda alla sorters textilier till väldigt låga priser. Efter **lunchen** besöker vi **Duolun lu**, Shanghais kulturgata, som är renoverad i 1930-tals stil med många små specialbutiker och marknadsstånd, där man kan se och köpa det mesta inom kinesisk konst och konsthantverk. Efter **middagen** avnjuter vi en **akrobatföreställning**.

HANGZHOU

DAG 5

Efter **frukost** ger vi oss iväg med buss mot sidenstaden **Hangzhou** som är en av de sex gamla huvudstäderna och har en historia på 2200 år. Hangzhou var bl a huvudstad under Södra Songdynastin för tusen år sedan, och hade då 1 miljon innevånare. Det sägs att Marco Polo besökte staden och blev mycket imponerad. Numera är Hangzhou mest känt som hemvist för siden och det berömda gröna teet Longjing. Hälften av allt kinesiskt siden produceras här och vi kommer att ägna stor del av vår tid i staden åt att studera framställningen av silke och siden. Redan på vägen till Hangzhou kommer vi att stanna och besöka ett litet **sidenbrokadväveri** där vi får se hur man väver brokadtyger. **Lunch** och **middag**.

DAG 6

Frukost. Vi fortsätter på temat silke och siden. Förmiddagen ägnar vi åt Hangzhous stora **sidenmuseum** där vi får följa silke- och sidenframställningens historia och se hur framställningsprocessen går till. Här får vi resans första möjlighet att inhandla kläder och tyger av siden. Efter **lunch** besöker vi en teplantage där man odlar det gröna te, Longjing, som Hangzhou är berömt för. Vi får provsmaka te av olika kvalitet och naturligtvis även möjlighet att inhandla te. **Middag.**

Ett tips till den som vill ha en kvällsaktivitet någon av dagarna i Hangzhou: Om vädret tillåter ges under kvällstid vid Västra sjön en vacker föreställning, regisserad av Zhang Yimou, "Impression West Lake". Se:

<http://www.youtube.com/watch?v=oEcPJRaT4&feature=fvw>

DAG 7

Efter **frukosten** gör vi en **båttur** på den **Västra sjön** som är en av Hangzhous största sevärdheter. Runt omkring sjön finns eleganta paviljonger, terrasser, verandor och villor. De har byggts under olika perioder och i olika stilar. Var och en av dem har sina egna särdrag och de är en viktig del av utsikten omkring västra sjön. Det finns också ett stort urval olika blommor och andra växter runt sjön. Sjön betraktas som en av Kinas vackraste platser och har bl a givit upphov till uttrycket: "Där uppe är himmelen och här

Kinakerstin

nere är Hangzhou och Suzhou". Efter båtturen fortsätter vi till Hangzhous **kultur- och hantverksgata**, en gågata som är kantad av försäljningsstånd och små butiker där man kan hitta det mesta i **hantverksväg**. Efter **lunchen** fortsätter vi till Hangzhous **sidengata**, den plats där lokalbefolkningen inhandlar tyger och kläder av siden. Kläderna passar sällan oss västerlänningar men vi kan njuta av det stora utbudet av vackra och billiga sidentyger. **Middag**.

NANTONG

DAG 8

Efter **frukost** fortsätter vi med vår buss mot **Nantong**. På vägen stannar vi i **Suzhou** som främst är känt för sin sidenindustri och för sina vackra trädgårdar. Där besöker vi först **Nätmästarens trädgård**, en av Suzhous intressantaste och mest berömda trädgårdar som har en historia från 1100-talet och som delvis har kopierats på Metropolitan Museum of Arts i New York. Därefter fortsätter vi till ett **silkespinneri** där vi får se hur man hasplar silketråden av kokongerna och hur man gör silkevadd som används till att fylla täcken och kläder med. Dessutom får vi se en modevisning och så bjuds det naturligtvis stora möjligheter till sidenshopping. Innan vi fortsätter vår färd gör vi ett besök vid **broderiforskningsinstitutet** som en första förberedelse för broderikursen i Nantong. I Kina finns inte många hobbybrodöser, de vi får se är yrkesbrodöser som försörjer sig på sin konst. Därefter åker vi över den nyaste av Yangtzefflodens broar och anländer till Nantong på eftermiddagen. Nantong ligger i östra delen av provinsen Jiangsu, norr om Yangtzeffloden. **Lunch** i Suzhou, **Middag** på hotellet i Nantong.

DAG 9

Frukost. I Nantong finns **Kinas textilmuseum**. Museet är delvis tillägnat den bygdens store son, Zhang Jian, som startade Kinas första textilindustri men är också ett allmänt textilmuseum som är mycket sevärt. Vi tillbringar i stort sett hela dagen på museet. Förmiddagen ägnar vi åt att studera samlingarna. Dessa består av gamla textila fynd och traditionell utrustning för att framställa olika typer av textilier och för att färga och dekorera dem mm, bl a finns traditionella spinnrockar och handvävstolar. Museet har också en utomhusdel där vi får se hur textiltillverkning skedde på traditionellt sätt, så som det bedrevs i både byar och städer. En del av det första bomullsspinneriet och väveriet finns också inom museiområdet. Efter **lunchen** får vi själva prova på att använda museiföremålen för att spinna, väva och färga. **Middag**

Kinakerstin

DAG 10

Efter frukosten beger vi oss till platsen där Kinas första broderiskola startades år 1914.

Hela dagen kommer vi att studera broderi för lärarna där. Vi får prova på det riktiga finbroderiet där man broderar bilder med tunn silkestråd på tunt sidentyg, mest växter och djur. De professionella brodöserna, som har en utbildning på sex år, delar ibland tråden upp till 48 gånger för att få den riktigt tunn. Vi som är nybörjare får börja med att dela tråden en gång och sy i lager på lager, mest med schattersöm, men också med bl a kedjestygn och stjäkstygn. Undervisningen är individuell och anpassas efter våra förkunskaper. **Lunch** och **middag**.

DAG 11

Frukost. Vi besöker ett **indigofärgeri** och ser hela processen från tillverkning av schabloner, påläggning av pasta till blåtrycket, plangi (knytbatik), infärgning och slutbehandling. Dessutom får vi möjlighet att prova på lite själva. Fabrikens butik har ett stort sortiment av tyger och kläder och erbjuder sista chansen till blåtryckshopping.

Lunch. Flyg till Peking på eftermiddagen/kvällen. **Middag.**

PEKING

DAG 12

Frukost Vi vandrar över **Himmelska fridens torg** (Tiananmentorget), världens största torg och Pekings absoluta mittpunkt. Därifrån går vi vidare norrut genom Himmelska fridens port till **Förbjudna staden**, världens största kejsarpalats med 9 999 rum. Endast jadekejsaren, som regerar uppe i himlen, hade 10 000 rum och hans världslige son fick nöja sig med ett mindre. År 1421 flyttade den tredje mingkejsaren in bakom de tio meter höga murar som skulle skydda honom, hans 10 000 ämbetsmän, tjänare, eunucker och konkubiner från omvärlden. Från Draktronen i Yttersta harmonins hall regerade sedan 24 kejsare under två dynastier i närmare 500 år, fram till år 1911 då kejsardömet föll och den siste kejsaren fick träda tillbaka. Här finns stora konstskatter. Vi får höra om arkitektoniska principer och får symbolförklaringar. Mycket av det vi får höra är sådant som än i dag präglar den vanlige kinesens föreställningsvärld, och sådant vi kommer att känna igen på andra platser, även som mönster i t ex sidentyger. Efter **lunchen** fortsätter vi till det nya **huvudstadsmuseet (Capital museum)** där vi får lära oss lite om gamla sedvänjor i pekingområdet. Vi får bl a se hur man firade bröllop och födelsedagar i gammal tid. Museet har också en del gamla klädedräkter och dessutom mycket annat, t ex, guld, jade och brons. **Middag.**

Den som vill ha en kvällsaktivitet i Peking kan gå på **pekingopera** eller **gongfu** (kungfu) föreställning.

Kinakerstin

DAG 13

Frukost. Vi börjar dagen med ett besök vid en **mattfabrik** där vi får se hur det går till att knyta mattor på traditionellt sätt. På fabriken tillverkar man silkemattor både med silkevarp och med bomullsvarp. Vi fortsätter i riktning mot kinesiska muren och passerar de olympiska anläggningarna "**fågelboet**" och "**vattenkuben**". Före **lunch** besöker vi också en fabrik där man tillverkar den typ av emaljarbete som kallas **cloissoné**. Därefter väntar en av dagens höjdpunkter, nämligen den **kinesiska muren**. Vi besöker **Badaling**, den mest kända delen av muren. Från vaktornen på murkrönet kan vi se hur muren likt en väldig drake slingrar sig fram på bergstopparna, långt bort i fjärran.

Middag.

DAG 14

Frukost. Idag delar vi upp oss i **två grupper**. Den ena gruppen besöker en äldre man - **en konstnär, hantverksspecialist och samlare - i hans eget hem**. Mannen har sysslat med många olika hantverk och folkkonst, bl a har han varit representerad på Dongyue miao, det museum vi besöker sista dagen i Peking. Bostaden **ligger i en hutong** (pekingspråk för gränd) **och är en gammal traditionell Pekinggård**, i sig egentligen ett alldeles tillräckligt skäl för oss att bege oss hit för att få uppleva det gamla Kina! I sin ungdom drömde mannen om att bli pekingoperaartist men misslyckades med sitt första försök att komma in på operaskolan. Istället började han på en skola för flygindustrin. Efter några år drabbades han av hepatit och tvingades att avbryta sin utbildning. Under sin långa konvalescens använde han mycket tid till målning och kalligrafi och han började också göra små lerfigurer. Han fick kontakt med en äldre man som tillverkade små operafigurer som användes av fattiga som inte hade råd att gå på operan. De små figurerna har snedställt svinborst i botten och "dansar" om man ställer dem på en metallbricka och slår på brickans kant med en käpp. Normalt lär man inte ut sitt hantverk till någon utanför familjen men den gamle mästaren blev så imponerad av den unge mannens talang och beslutsamhet att han gick med på att lära upp honom. Numera är han en av de få i Peking som tillverkar sådana figurer. Hans konst presenteras av Lena Nessle i Hemslojden 2000/5. Den andra halvgruppen ägnar sig åt tillverkning av Pekingoperakläder. Söder om Himmelska fridens torg och Qianmen, porten i muren till den Inre staden, ligger den gamla Kinesstaden. Där, invid Qianmengatan, finner vi en **ateljé för tillverkning av kläder till pekingoperaföreställningar**. I allmänhet har trenden i Kina under en tid varit att ateljé- och allehanda hantverksliknande produktion läggs ut som hemarbete på landsbygden. Storstädernas arbetskraft kräver för hög lön och nedvärderar "gammaldags, tidsödande och enformigt" arbete, som mattvävning och broderi. Detta gäller förstås även tillverkningen av de vackra och detaljrika Pekingoperadräkterna som enligt traditionen skall vara handbroderade och av siden. I den ateljé vi besöker görs

Kinakerstin

dock fortfarande tygtryck, sömnad och tillverkning av huvudbonader. Broderiarbetet görs som hemarbete på landsbygden men dräkterna monteras och sys på fabriken. En ny produkt är traditionella klädedräkter i miniformat som ramas in och säljs som souvenirer. Dessa gör man av spillbitar från produktionen av de stora kläderna. Vi får ett studiebesök i fabriken och så får var och en **tillverka sin egen minidräkt** och ta med sig hem som souvenir. Läs min artikel om qipao-tillverkningen i Hemslöjden 2005/5! Naturligtvis besöker vi också **ateljéns butik** som säljer teaterrekvisita, tyger, band, paljetter, knappar av tyg m m. **Gemensam vegetarisk lunch**. På eftermiddagen byts grupperna om. **Middag**.

DAG 15

Frukost. Vi besöker **Dongyue miao**, ett **daoistiskt tempel** från 1300-talet som en gång var ett av Pekings största tempel. Endast en del av det ursprungliga templet finns kvar och det mesta blev mycket förstört under kulturrevolutionen. Templet har nu renoverats och omvandlats till ett slags daoistiskt tempelmuseum. En del i denna process är bl a att nya statyer skulpterats. Tempeldelen innehåller flera avdelningar som illustrerar den folkliga daoismen. Templets inre del består av utställningshallar som utgör ett **folkkonstmuseum**. Utställningarna varierar mellan olika teman. Här har bl a visats porslin, pappersklipp, degfigurer, skuggspelsfigurer, små operafigurer, nyårsvindor, drakar m m. Inom tempelområdet finns också en liten shop med folkliga produkter. Resten av förmiddagen tillbringas på en **sidenbutik** och en **marknad** där modekläder, dunjackor, fleecetröjor, sportskor, handväskor, en del sidenkläder och mycket annat kan köpas till låga priser. **Lunch. Eftermiddagen är programfri** för egna strövtåg och äventyr. **Avskedsmiddag**.

HEMRESA

DAG 16

Efter frukost, transfer till flygplatsen. **Hemresa** med flyg, **hemkomst** samma dag,